

Bij het overlijden van Steef Arends (1941-2020),
in leven leraar wiskunde

In het jaar 2000 nam Steef Arends afscheid van het Dominicus College. In een vervallen nieuwbouw liep hij langs een erehaag van juichende eersteklassers. Zij klaptten voor hem, niet uit berekening maar omdat zij een goed hart hadden, en bedankten hem voor de vele jaren dat hij wiskunde had gegeven en als coördinator van de onderbouw hún rector was. Wie de echte rector was, was voor alle leerlingen al jaren onduidelijk: die liet zich niet zien, was net aangetreden of al weer verdwenen. Zo ging dat omstreeks 2000.

De erehaag en het onhandig gejuich ontroerden Steef. Complimenten van volwassenen wogen voor hem lichter dan de dankbaarheid van leerlingen die dankzij zijn uitleg hadden gesnapt wat ze aanvankelijk niet begrepen.

Dat Steef – of voor hen: meneer – Arends zo lang leraar was geweest, hadden de leerlingen gehoord van hun mentoren. Zelf konden de eersteklassers zich met geen mogelijkheid een voorstelling maken van wat het betekende om zes jaar naar school te gaan: tussen heel lang en heel erg lang bestond voor hen weinig verschil. Steef Arends heeft niet heel lang of heel erg lang op het Dominicus College gewerkt, maar ontzétend lang: 35 jaar!

Daarvoor was hij ook nog eens leerling van het Dominicus College geweest. Zijn jaren als leerlingen moeten hem goed zijn bevallen, anders ga je niet vrijwillig terug. Hij had de school dan ook in zijn hart gesloten. Wie wat lelijks over de school zei, kwam aan hem en kon rekenen op stil gebries en zichtbare boosheid. Hij verdroeg het slecht wanneer zijn grote liefde voor de school niet door iedereen gedeeld werd. Zo vond Steef dat *De Gelderlander* te weinig over het Dominicus College schreef. Naar zijn idee produceerde de school onophoudelijk goed nieuws, maar dat nieuws haalde de kolommen van de krant niet. ‘Onbegrijpelijk!’

Bij het gejuich in 2000 moest ik onwillekeurig denken aan mijn entree op het Dominicus College, halverwege 1968, als twaalfjarige. Het was in de middenbouw., de karaktervolle middenbouw, ik denk in lokaal 32 of 33, kwam een lange en magere leraar het lokaal binnen. Meneer Arends! Wiskunde! Een van de eerste gemengde klassen van de school, 1B, met Hans die alles durfde en twee meisjes, die al bij jongens achterop een brommer zaten en vrouwen waren, en heel veel oppassende jongens en meisjes van twaalf.

Meneer Arends stak in de klas met enige regelmaat een pijp op – niemand piepte of kuchte - en hij schiep orde: ‘OK, jongelui, pak je boek en schrift’. En dan volgden de namen van de leerlingen die niet snel genoeg boek en schrift op tafel hadden. Een betrouwbare leraar. Als hij uitleg gaf of een leerling tot de orde riep, versnelde hij zijn spreken. De geestdrift had hem dan te pakken en dat verdroeg geen traagheid. Soms ging hij me wat te snel. Het kan ook zijn dat ik niet altijd zo oplette als wel de bedoeling was.

Van meneer Arends’ leeftijd had in de klas niemand eigenlijk een idee: hij was leraar en dus oud. Dat was de algemene opinie. Toen mijn oudste zus in 1969 naar het Dominicus ging en ook les van meneer Arends kreeg, werd er door haar naar zijn leeftijd gegist. ‘Hij heeft gebreide sokken’, zei mijn zus aan tafel, alsof dat een indicatie was. Het was mij niet opgevallen, maar sindsdien moest ik bij mijn leraar wiskunde altijd aan gebreide sokken denken en aan degene die de sokken voor hem breidde. Breidde iemand voor hem sokken? Naar de leeftijd van de leraar werd ook directer geraden: ‘hij is niet zo oud als – een reeks namen – , maar hij doet wel als een echte leraar’.

Later heb ik zitten rekenen: Steef Arends moet in 1968 en 1969 ergens in de twintig zijn geweest, heel erg jong dus en pas een paar jaar leraar, maar in de ogen van mijn zus en mij wás hij ‘de school’ en vast en zeker al sinds de stichting van de school deel van het personeel.

Bij mijn terugkeer in 1982, nu als leraar, bleek meneer Arends een voornaam te hebben: Steef, naar de patroonheilige van de stad Nijmegen. Met overgave gaf hij onderwijs. Bijna twintig jaar waren wij collega's, het welvaren van school en leerlingen ging hem zeer aan het hart. De scholenfusie waar in die jaren bij herhaling sprake van was, vond in hem een driftig bestrijder: niemand kwam aan zijn Dominicus College. In de laatste jaren van zijn werkzame leven op school was Steef coördinator van de onderbouw: per ongeluk kroop in zijn omgang met de leerlingen al iets van de grootvader, Steef was lang en moest bukken als hij met leerlingen sprak.

Met Mart Dijkstra organiseerde hij vele jaren het schaaktoernooi voor het middelbaar en lager onderwijs. De uitstraling van dit toernooi, later het Torentjestoernooi gedoopt, was enorm en het betekende voor veel basisschoolleerlingen een eerste en gunstige kennismaking met het Dominicus.

Na zijn afscheid bleef Steef betrokken bij het Dominicus, het lesgeven kon hij evenmin laten. Met een aantal (oud-)collega's bleef Steef in vriendschap en aan de bridgetafel verbonden. De wrede dood van een van zijn kinderen heeft een aanslag gepleegd op zijn levensgeluk. In besloten kring is afscheid van hem genomen.

Graag herinner ik me Steef Arends als een gedreven leraar wiskunde, een goede collega, uit het goede hout gesneden en kolossaal loyaal aan het onderwijs, zijn leerlingen en zijn Dominicus College.

Peter Altena